

Nr 49 2004

Hemostasrubbingar inom obstetrik och gynekologi

Förord

Förändringar i hemostasen förekommer hos kvinnan under graviditet, vid hormonbehandling för antikonception, in vitro fertilisering och hormonsubstitution i klimakteriet. Vid blödningssrubbingar bör man beakta medfödda och förvärvade koagulationsrubbingar såsom von Willebrands sjukdom och trombocytfunktionsdefekter. Nya rön vid menorrhagi har visat störd apoptos (celldöd).

Länge har det varit känt att graviditet och puerperium medför risk för tromboembolisk sjukdom, ibland med letal utgång. Trombosprofylax under graviditeten och tidig mobilisering post partum har minskat denna risk. Vid massiva obstetriska blödningar krävs kunskap om den komplicerade koagulationsmekanismen för att på ett adekvat sätt kunna handlägga komplikationer.

Ökad kunskap om koagulationsfaktorer och trombofiler har medfört att indikation för trombosprofylax har vidgats avsevärt, såväl inom obstetrik som inom gynekologi.

Införandet av laparoskopisk kirurgi har inneburit snabbare postoperativ mobilisering och betydligt kortare vårdtider, vilket också minskat trombosfrekvensen.

Studier har visat att det föreligger ökad risk för såväl venös som arteriell trombos vid p-piller användning. Tredje generationens p-piller, med lägre östrogenhalt och med dess olika gestagener medför ökad risk för tromboembolism jämfört med andra generationens p-piller.

Hormonsubstitution i klimakteriet har länge ansetts ha positiva effekter på bland annat hjärt- och kärlsystemet. Denna uppfattning har idag delvis reviderats, men vidare studier är nödvändiga.

Denna rapport har utarbetats för att visa på nuvarande kunskaper inom hemostasen och ge vägledning vid handläggande av vardagliga kliniska problem inom området.

Stockholm i augusti 2004

Margareta Nyman, ordförande Hem-ARG

Aino Fianu Jonasson, sekreterare Hem-ARG

Innehåll

FÖRORD.....	5
HEMOSTASMEKANISMER.....	7
KOAGULATIONSMEKANISMEN VID NORMAL GRAVIDITET.....	13
ÄRFTLIG TROMBOFILI OCH GRAVIDITET.....	19
TROMBOSPROFYLAX	
Riskfaktorer för trombos i samband med graviditet och trombosprofylax vid graviditet.....	35
Trombosprofylax vid gynekologisk kirurgi.....	45
TROMBOEMBOLISM UNDER GRAVIDITET OCH PUERPERIUM.....	49
HORMONBEHANDLING.....	57
FÖRVÄRVADE HEMOSTASRUBBNINGAR I SAMBAND MED GRAVIDITET OCH FÖRLOSSNING.....	65
ÄRFTLIG BLÖDNINGSBENÄGENHET	
Mild hemostasdefekt.....	79
Graviditet och förlossning hos kvinnor med anlag för hemofili eller von Willebrands sjukdom.....	83
FÖRVÄRVAD BLÖDNINGSBENÄGENHET	
Menorragi: orsaker, utredning och behandling.....	85
Idiopatisk trombocytopen purpura i samband med graviditet.....	91
APPENDIX.....	97
A) HEMOSTASVARIABLER	
B) KOAGULATIONSMOTTAGNINGAR	